

Calendar pe 1895

Ortodox

Duminică 16 Iulie. — Martirul Antiochen.

Catolic

Duminică 28 Iulie. — Inocențiu.
Soarele răsare 4.43; apune 7.28.

VIAȚA LA BAI

Coadă Dracului

Zeii, c'asa! Al dracului mai sunt și eu! Nu mă las de *high-life*, și pace! Fac ce fac și vara la băi! Dacă am parale, — aș vrea să văz și eu ceva în pungă la mine, — plec pe socoteala mea; dacă nu pe a altora și tot acolo es. Muncesc iarna, ca să plătesc vara.

Acum sunt la Lacul-Sarat. Aci m'a azvirlit... piciorul, care e umflat și mă doare în drac!

Frumos aci, tare minunate, cum ar zice prietenul Iulian dacă ar mai trăi; dar, fiind că a murit, să'z zicem și noi «D-zeu să'l ierte». Și D-zeu ne va auzi că e bun D-zeu.

Lume berechet-versim... și sănătoși și bolnavi. Ologi, șchiopi și ciungii, mai mulți. Noroc de mine că sunt numai șchiop. Căncolo m'ar fi luat aghiută dacă aș fi ca lumea cea-altă.

Băi și iar băi... Calde și reci... 3 lei caldă, 1 leu rece, cu nomol cu tot. Da bune, zău, bune!... Te scoală pe picioare și mai multe nu! Uite, eu, de pildă șchiopăt aici rău de când fac la băi!... Se vede că lucrează apa și nomolul... Așa ceva! Că alt-fel m'ași mira și eu, de ce n'ași umbla drept! Cum umblam odată ș'odată...

Dar să lăsăm pe bolnavi și să vedem ce e alt-ceva prin băi. Poate că sunteți curioși cum am fost și eu la început... Iacă să vă satisfac *curiozitatea*...

Avem, mai *primo* și mai *primo*, grădina publică unde cântă muzichia din Ploesti. Ce muzică, Doamne!... Iți sparge urechile fiind-că o plătești cu 10 lei *taxa de famelié*, 5 lei de persoană... Scumpă, zău, da face.

Pormă avem cazine unde joci maca să te măcăiască și stos ca să te stoarcă. Și culmea culmei de *distracție* a pungilor, mai sunt și pustiul de *căioșori* zisă aci *Ruletă*, unde perzi pe nepusă masă și cât ai clipi la un ochi un 2 franci miza, 14 câștigu... *Bună instituție*, zeii, așa. Numai eu am *perdut* într'un ceas, cât trebuia să trăesc 15 zile cu nevasta și slugă cu tot.

Alt-ceva, ce?... Lăutarii prin toate părțile. Teatrul, *asteori*, cari se întorc pe jos la Brăila după reprezentație și baluri para-baluri, cu tineri și tinere, cari joacă până în zori, strângându-se de mâini și în brațe, pupându-se în taină sau pe furis la lumina zilei.

Alt-ceva mai vreți? Da?... Cred și eu da... Și eu aș fi gata să vă mulțumesc dacă aș mai ști ceva... Dar, pentru că nu știu nimic, puneți-vă pofta'n cui, și ascultați cu totul alt-ceva...

**

Cunoașteți pe Jănică?... Nu!... Mă mir!... E junele ăla înaltu, cu mustața neagră și stufoasă care bate *unsprece* luni în cap *trotalul* dintre *buligai* și *Piscopie*...

Ei, Jănică e aci. Face băi ca și mine și se ține de *curtarisală* ca în București.

Numa de!... Aci a dat de dracu!... Adică dracu și-a vîrit coada și l'a dat în cap...

Cum?...

Stați să vedeți!

Jănică face băi reci adică de nomol. *Doftorul* i-a prescris ca să se facă ca dracu cu nomol de sus până jos și să stea o jumătate de ceas la soare până ce se usucă nomolul și apoi să intre în lac.

Așa a și făcut Jănică, dar acum nu mai face!...

De ce?

Am spus-o... Pentru că dracu și-a vîrit coada.

Și iată cum:

De felul lui Jănică se laudă cu aventurile lui nocturne ca nici unul altul, în Lacul ăsta.

Cică dama cutare i-a dat un trandafir, cucoana cutare i-a făcut o *bezea*,

iar *damicela* cutare i-a dat o guriță.

Proștii ascultă la el cu gura căscată și'l cred pe cuvînt. Se încearca chiar să-l imiteze... Cel ca mine, — pentru că eu nu sunt prost, dar sunt cu deștu'n gură, — moțăese din cap și zic:

— Ce dobitoc!...

Adevărat dobitoc! Dobitoc pîn'aci cu noroc... Dar de erî, iacă de erî fără noroc.

Și iacă momentul de a spune că:

Dracu când n'are ce face
Își vîrit coada și, pace!

Taman așa a făcut și Jănică. N'a avut ce face și s'a apucat de *culace*. Ca să rimeze cu *face*.

Erî, cum zic, se spoise cu nomol de sus până jos, adică-tea cum zice românul din creștet pînă'n tălpi. Numai ochii îi scliceau în cap... Și'ncolo dracu gol, fără coarne însă... să sperăm că o să-i iasă și alea.

Sta întins la soare ca să se usuce nomolul. Lângă el era Matei, un *coleg* de *trotal* de același calibru ca și dînsu...

Și Jănică începu să istorisească cu mare poftă, ca să treacă vremea, aventura lui din noaptea trecută, o aventură, zicea el, cum rar avusese în viața lui:

— Ce dobitoc!... zicea el rîzînd cu hohot.

— Cine? întrebă Matei.

— Bărbatul.

— Are bărbat!

— Un idiot!... Un prost de dă în gropi.

— Ei, cum?

— L'a legat! L'a imbrobodit! Și eu m'am urcat pe ruinele lui...

— Ce spui?

— Zeii, așa!

— Ia istorisește-mi și mie.

— Bucuros.

**

Și Jănică urmă:

— Știi pe Tufă?

— Cum nu... Boerul.

— Tocmai! Ela cu nevasta frumoasă.

Dobitocu nu s'a uitat în oglindă când s'a însurat. Și acuma trage pe dracu de coadă, pentru că nevasta sa îl trage pe sfoară...

— Tac!

— Zeii.

Și adaogă zîmbind cu orgoliu:

— Și cunosc de aproape pe persoana iubită inimii ei. Mi-e chiar scumpă.

— Șiretule! Vrei să zici că ești tu?

— Cu toată modestia care mă caracteriză, trebuie s'o mărturisesc.

— Te felicit.

— A! N'ai de ce?

— Și zici!...

— Zic că aseară, după muzică...

— Ei?

— Mi-a dat o întâlnire.

— Nu se poate.

— Pe onoarea mea.

— Și...

— Și...

Dar și-ul lui Jănică îi remase în gît-

lej. Două picioare ce'l isbiră mai jos de mijloc îl făcură să sară în sus.

În fața lui era un alt drac. Spoit ca și el. Și acel drac era boerul Tufă care striga din toate puterile.

— Minți ca un porc.

Și două palme și două picioare proaspete făcură pe bietul Jănică să pornească la fugă mai abitir ca tramvaiul electric din București.

Dar boerul Tufă alergă după el ca pe velocipedă. Și pumnii și picioarele se urmau cu prisosință în spatele drăceștii ale lui Jănică.

În hazul și huiduelile tuturor făcură în chipul acesta ocolul lacului. Și treaba asta s'ar fi urmat cine știe cât, dacă nu intervenea *forția publică* să-i puie la rizon.

Și azi nici tufă de Tufă în băi, și nici tufă de Jănică în lac.

Și, zi cu zi, și meretii, meretii, cam d'alde astea se întâmplă aci la Lacul-Sarat de unde peste câte-va zile o să demisioneze cu dragă inimă onorabilul

Marion.

CARTEA VIETEI

Amintirile din tinereță se întorc la inima omului ca păsările călătoare credincioase strășinei, unde și-a făcut înțâia oară cuibul.

**

Orî-ce scriitor, în orî-ce sferă își eșercită inteligența, trebuie să caute, înaintea de toate, a fi folositor.

**

Dacă ai cu ce trăi, ai de unde să dai. Dacă ai numai pentru tine, e ca și cum n'ai avea nimic.

**

— Cari sunt cele mai grele trei lucruri de făcut?

— Să îți un secret, să uiți o nedreptate și să întrebuițezi bine vremea.

**

Omul cel rău e ca și cărbunele care, dacă nu te arde te înegrește.

**

Prietenia e ca titlurile vechi; vechimea mărește prețul ei.

**

Sunt oamenii atât de mincinoși, în cât cea mai bună politică cu dînsii este de a spune în tot-d'una adevărul.

**

Bărbatul are ochii ca să vază, pe când femeia are ochii ca să fie văzuți.

**

Somnul ar fi ceva plăcut, dacă am putea să ne alegem visele.

Viața dulce și senină
Și mi se pare că 's în raiu,
Când fața ta zîmbește lină,
Ca o frumoasă zi de Mai!

Rămăi, rămăi dar lângă mine
Să'mi simt tot gândul înălțat:
E dulce mult și mult e bine
Să fir c'un suflet adorat!

1895 Iunie AL. I. ȘONTU.

Ilustrația noastră

Lupta de la Vadul Călugăreni

Tabloul de pe pag. 4-5 a numărului nostru de azi reprezintă lupta de la Călugăreni, unde Mihai-Viteazul a re-purtat cea mai strălucită biruință împotriva turcilor.

În anul 1595 Sultanul Mahomet III a trimis asupra lui Mihai pe cel mai vestit din generali turci, pe marele vizir Sinan pașa. Acesta, în fruntea unei armate de 180,000 oameni, porni spre Ruscuc. Fața de această putere mare, Mihai se găsea singur, pentru că Sigismund Batori își petrecea tocmai nunta, iar domnul Moldovei Aron, fusese din îndemnul lui Sigismund, răsturnat de pe tron și omorât prin venin. Viteazul domn, după ce și porni familia cu tot avutul la Sibiu în Ardeal, strînse în grabă 8000 de ostași. El tăbări cu oștile sale într-o strâmtoare numită «Vadul Călugărenilor» (la jumătate drumul dintre București și Giurgiu), iar Sinan pașa sfârșind podul peste Dunăre, se revărsă ca un potop pe țărâmul românesc.

Pozițiunea aleasă de Mihai, ca să dea lupta cu turcii, era dintre cele mai potrivite pentru cazul când o armată mică are a se împotrivi altelei cu mult mai numeroasă. Sinan având pe aci să treacă, nu era chip să și desfășoare toată puterea oștirii sale, astfel că românii, cari mai crescuseră cu 8,000 ostași, se puteau cât-va lupta cu brațe de o potrivă. Într-o zi de Mercuri, 13 August 1595, amândouă armatele protivnice se găseau față în față. Sinan se minuna de îndrăzneala românilor și era sigur mai d'înainte de victorie. Românii, arzând de dorința de a începe cât mai iute lupta, chemară de trei ori sfânt numele lui Isus și se aruncară cu furie asupra păgânilor; lupta ținu mai multe ceasuri, fără a se cunoaște undă e izbândă; românii perșă la început 12 tunuri și sunt siliți a da îndărăt; retrăgerea o făc însă în deplină regulă. Într-acestea voinicul Kiraly, generalul lui Mihai, ia înapoi două tunuri și le așează la o bună pozițiune. Mihai, văzând că Sinan se gătește a trece podul de pe Neajlov spre a lovi pe ai noștri în frunte, se pune cu o ceată de 300 pedestrași Ardeleni la capul podului; pe căpitanul Cocea cu 200 de unguri și tot atâția cazaci îl trimite ca să lovească pe turci pe la spate; pe când Kiraly cu cele două tunuri avea să apere podul.

«Acum, ne spune un scriitor din acel timp, era minutul când se cerea neapărat o mișcare eroică, o faptă măreață care să cutremure inimile păgânilor și să înalte pe ale creștinilor. Atunci mărinimosul domn, cerând ajutor Mântuitorului, apucă în mână o secure ostășească, se aruncă singur în șirul dușman, lovi în pept pe unul din căpitanii turci, tăia în bucăți pe altul, și după o luptă de erou se întoarce la ai săi neatinși».

Românii, la aceste minuni de vitejie ale Domnului lor, se însufieșesc și încep lupta cu mai mare tărie și îndrăzneală. Dar Sinan a ajuns deja și a trecut podul; de o dată însă Mihai îl oprește în față; Cocea îl izbește în spate, Kiraly cu tunurile îl fulgeră în coastă și îl rărește rindurile înfricoșat. Încearcă bătrânul vizir să și pună din nou oștile în rînduială, dar în deșert; izbândă de acum înainte este a românilor. Eroul Mihai făcând o nouă izbire, cetele turcești încep să fugă către baltă, prăvălindu-se unii peste alții: artilerie, cavalerie, pedestrimă, ca să treacă mai iute podul; trei pași, un vizir, un beș, 20 sangiaci cu turci mulțime, se nomolesc în mocirlă și sunt uciași până la unul. Sinan chiar, în ameteala fugii tîrît de ai săi, e călcat în picioarele cailor; se ridică, dar ajungînd pe pod e lovit în frunte de o suliță și cade cu cal cu tot în baltă, perzîndu-și chiulaful și feregeaua; calul moare sub dînsul; el însuși ar fi perit d'o moarte sigură, pe când înota în noroiu, dacă

MODA (Vezi explicația)

creștinii l'ar fi cunoscut și dacă un spahiu turc nu l'ar fi pus pe alt cal, sau (după cum spun alții) dacă nu l'ar fi dus pe umeri în tabără. Dar vestea morții sale se răspindește de la un capăt la altul. Acuma să fi văzut învelmășeala ordiilor turcești, ianicerii pedestri și călări, spahii, toată cavaleria făcută în bucăți și fugărită, iar pe românii înfăcrași de izbândă, cum, recăstigînd cele 11 tunuri, varsă foc ni-micior și mână cetele vrăjmașe, ca pe niște turme de vite până în tabăra lor! Trei mii de turci zăceau morți pe câmpul de luptă; din creștinii abia pi-cară câte-va sute, dar apele Neajlovu-lui se roșiseră de sânge.

OAMENII ZILEI

D. Rochard

D. Rochard, unul dintre distinșii oameni de litere și artiști ai Franței, s'a născut la 1835.

Studiile și le-a făcut la Paris. A fost profesor de chimie la Saint-Barbe. La anul 1862 a intrat ca simplu ampoi la marele Magazin Belle-Jardinière. Pe urmă a ajuns girant al ai acestui stabiliment.

Rochard a fost decorat cu legiunea de onoare și cu medalia de ofițer din partea ministerului public.

Un stat

Șopîrta folositoare. — Șopîrta se hrănește numai cu animale vătămătoare agriculturii și arborilor, cu larve, omizi, mușce, gândaci, viermi și melci. Din cauza lăcomiei șopîrta e privită ca o adevărată bine-făcătoare de către agricultorii și grădinarii, așa că naturaliștii recomandă ca să se prăsească prin grădini șopîrle, ca unele ce distrug a-

nimalele vătămătoare. Deci nu omorîți șopîrta.

LUCRURI DIN TOATĂ LUMEA

Cavalerii Arcului. — Un ziar parizian află că există încă la Paris, la sfârșitul secolului al XIX-lea, o societate a arcului, organizată după statute, a căror vechime e din veacul de mijloc. Iată câte-va amănunte în această privință:

Această societate este împărțită în 5 regate repartizate destul de echitabil pe cele două ținuturi ale Senei și avînd fie-care aproape o sută de membri.

Membrii trag cu arcul fie în grădini închiriate în acest scop, fie în niște săli speciale.

Invingătorii concursurilor anuale sunt proclamați regi.

Regulamentul este foarte curios. Regiul acum trei sau patru secole el a conservat o culoare religioasă. Dacă mesa anuală nu se mai celebrează cu aceeași regularitate ca altă dată, societatea este tot sub patronajul S-lui Sebastian. O amendă de 10 bani este aplicată ori-cui va scoate o injurătură. Acest articol al regulamentului este scrupulos executat.

Există și un articol condamnînd de asemenea la amendă pe ori-cine va aduce pe tapet o discuție politică sau religioasă. Această penalitate are o vechime de două secole, ceea ce dovedește că timpurile noastre n'au monopolul controverselor.

Decanul cavaleriei arcului este un proprietar din Montmartre, d. Forest.

Calătoria lui Dumnezeu. — Găsim într-o corespondență adresată din Shanghai unui ziar german următoarea curioasă istorie:

O vie agitație domnește la Tchang-scha, capitala provinciei Hunaswang. Yeh, divinitatea protectoare a regiunii, a fost sfărîmată. Nasul a fost smuls, ochii scoși și pantecele scobit.

Populația, disperată, s'a precipitat, în masă către casa unui mandarin mare jude, reclamînd arestarea și execuția imediată a culpabililor. Mandarinul promite totul, dar toate cercetările rămân fără rezultat. Creștinii temîndu-se de a fi bănuți, au părăsit în grabă orașul. În fine preoții recuseră la spiritism și întrebă pe idol cine îl maltratase așa de rău.

Răspunsul a fost bizar și foarte puțin satisfăcător:

— În acest moment, eram în Japonia spre a pregăti calea victoriei va-

loroaselor trupe ale lui Kusman! Deci nu pot să vă spun nimic!

Guvernatorul provinciei, într-o ceremonie expiatoare, s'a aruncat la picioarele idolului spre a dezarma furia cerească.

Moda

Dacă nu m'ași simți susținută de mânele enorme, cari formează partea principală a tuturor bluzelor noastre, mi-ar părea mai bine să'mi cadă mâinile, de cât să fiu nevoită a face o cronică a modei, cu obligația de a vă găsi ceva nou.

Vizitele și preumblările în oraș sunt aproape suspendate, teatrele și concertele au încetat, numai câte-va petreceri prin grădini se mai pot afla în capitală; deci voi căuta prin aceste locuri să găsec ceva nou.

Gulerele înalte cari se poartă mereu cu multă furie mă fac să'mi pară rău de frumoasa priveliște pe care și-o prezintă un gât alb și tîner, care dă o aparență așa de seducătoare femeii.

Acest gust de a face gulerele înalte până la urechi, mă fac să mă întreb dacă mai este frumusețe și tinerețe în acele gâturi de tinere doamne și domnișoare. Unele din reprezentantele sexului frumos, cari nu vor să spună că gulerele înalte sunt făcute ca să ascundă câte un gât sbărcoit, lungit sau subțire ca un fus, zic, că gulerele înalte le prezervează de a mai căpăta gâlci.

Acum că am terminat cu gulerele să mă ocup puțin și de garniturile cari se poartă în mod exagerat. Aceste garnituri, foarte frumoase de altmîntreli — și cari atrag privirile publicului sunt într'adevăr la modă, dar afară du modă mai e și bunul gust.

Să se știe că adevărata eleganță consistă într-o oare-care simplitate în forme și ornamente; și aceasta o probează în de ajuns cele două modele pentru tualete de țară pe care le prezintă cititoarelor; nici o exagerare în garnituri după cum se vede, dar multă grație în execuție și în tăieturi sunt de ajuns spre a face drăguță și elegantă o rochie făcută chiar din o stofă modestă.

Toni.

CRONICA

ZIG-ZAG

Vara, mai cu seamă,
Foarte mult'mi-e drag,
Să umblu ici-colo,
Iacă în zig-zag...

Să dau pe la munte,
Trecînd dealuri, văi,
Să dau pe la stăne,
Să trec pe la băi.

Mi-e drag la Sinaia
Cu aer curat,
Unde nobilimea
S'a încartirat...

Mi-e drag la Govora
Cu băi de iod,
Unde merg într'una
Și bun și nerod.

Mi-e drag la Slănicul, —
Prahova, Bacău, —
Unde toată lumea
Merge de 'i e rău.

Mi-e drag Câmpu-Lungu,
Și Călimănești,
Pucioasa, Vulcana,
Arsii Olănești...

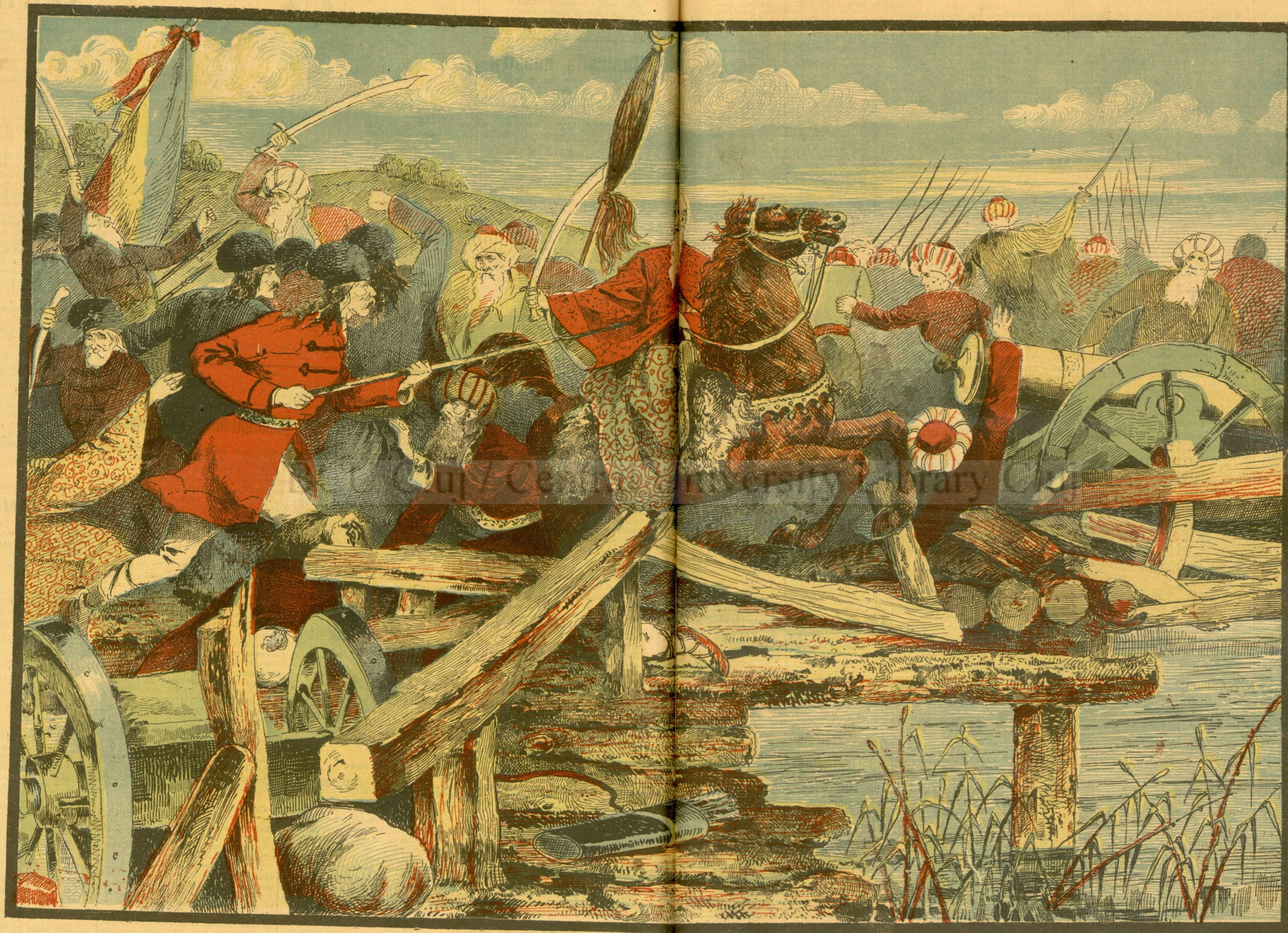
Mi-e drag și la Strunga
Și la mănăstiri,
Mănăstiri de maice
Fără patrafiri.

Căciulata'mi place
Și chiar Băltătești,
Că pe-acolea'n munte
Te simți că trăiești.

Imi place în fine,
Să trec dealuri, văi,
Să mă duc la munte,
Să trec pe la băi.

Dar, nema parale,
Și deși mi-e drag,
Fac băi.... de bere
Și umblu'n zig-zag.

Nicodem.

LUPTA DE LA CALUGARENI. — (Vezi explicația)

